

Nota van overlegreacties

Bestemmingsplan ‘Muntendam - Heemtuin’

Juni 2017

1. Inleiding

De Heemtuin is een prachtige locatie in Muntendam waar natuur, recreatie, dagbesteding en re-integratie samenkomen. De Heemtuin biedt al jaren een werkplek voor mensen in een zorgtraject en re-integranten. Mensen van verschillende doelgroepen kunnen een arbeidsmatige dagbesteding, werk/leertraject, beschutte werkplek of andersoortig traject volgen. Het gaat hierbij om zorgcliënten, re-integranten en mensen met een SW-indicatie. De verschillende doelgroepen werken samen met elkaar, waarbij vanuit diverse organisaties begeleiding wordt geboden. Op de Heemtuin krijgt iedereen de kans om actief mee te doen, ook de inwoners uit de gemeente Menterwolde. Er zijn vele vrijwilligers actief in de Heemtuin. Daarnaast wordt samengewerkt met scholen voor (natuur) educatie en stages. Tevens is de Heemtuin toegankelijk voor recreanten uit de gemeente Menterwolde en omgeving. Direct aan de Heemtuin grenst het Natuurpark Tussen de Venen.

De Heemtuin wordt sinds begin 2015 geëxploiteerd door WerkPro. Ten behoeve van de exploitatie is een bedrijfsplan aangeleverd met een visie op de verdere ontwikkeling van de Heemtuin. Uitgangspunt hierbij is een structureel gezonde exploitatie van de Heemtuin rond de thema's duurzaamheid, horeca, groen, re-integratie & zorg en rust & ruimte. Naar aanleiding van het bedrijfsplan is een nieuw bestemmingsplan opgesteld, waarin de bestaande situatie wordt geactualiseerd en ruimte wordt geboden voor nieuwe gewenste ontwikkelingen. Er vindt vervangende nieuwbouw op het terrein plaats ter plekke van de dagbestedingsruimte. De huidige ruimte voldoet niet meer. Voorts wordt het bezoekerscentrum intern vernieuwd en wordt de horecavoorziening aangepast tot een reguliere functie, die wel blijft behoren tot de maatschappelijke voorziening. Daarnaast is in het nieuwe bestemmingsplan een regeling opgenomen voor evenementen. Tevens biedt het bestemmingsplan de mogelijkheid om de bestaande parkeerplaats te vergroten.

Het voorontwerp bestemmingsplan ‘Muntendam - Heemtuin’ is in het kader van het vooroverleg toegezonden aan de volgende instanties:

- Provincie Groningen;
- Waterschap Hunze en Aa's;
- Veiligheidsregio Groningen;
- Steunpunt Externe Veiligheid;
- Omgevingsdienst Groningen;
- Gasunie;
- Shell;
- Tennet.

In het kader van het vooroverleg zijn zes reacties ingediend. In hoofdstuk 2 is een tabel opgenomen met een overzicht van de instanties die een reactie hebben ingediend. Een inhoudelijke weergave van de ingekomen reacties, voorzien van commentaar en eventuele wijzigingen in het bestemmingsplan die daaruit voortkomen, zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

2. Overzicht ingekomen reacties

Nr.	Datum ontvangst	Organisatie	Naam
1.	24 januari 2017	Shell	Mevr. J. Mulder-Teunissen
2.	10 februari 2017	Tennet	Mevr. M. Ter Maat
3.	20 februari 2017	Provincie Groningen	Mevr. J.M. van der Wal
4.	21 februari 2017	Steunpunt Externe Veiligheid	Dhr. P. van Lennep
5.	16 maart 2017	Veiligheidsregio Groningen	Mevr. L. de Boer
6.	17 maart 2017	Waterschap Hunze en Aa's	Dhr. B. de Vries

3. Ingekomen overlegreacties

1. Shell

Reactie 1: Geen opmerkingen

Het voorontwerp bestemmingsplan geeft geen aanleiding tot het maken van op- en/of aanmerkingen.

Gemeentelijke reactie

Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie

De overlegreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

2. Tennet

Reactie 1: Geen opmerkingen

Binnen het plangebied bevinden zich noch bovengrondse- noch ondergrondse hoogspanningsverbindingen. Tennet heeft dan ook geen op- en/of aanmerkingen op het plan.

Gemeentelijke reactie

Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie

De overlegreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3. Provincie Groningen

Reactie 1: Ligging plangebied in 'Bos en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland'

Het plangebied ligt deels binnen de aanduiding 'Bos en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland'. De ingreep binnen deze natuuraanduiding ten behoeve van de uitbreiding van het parkeerterrein is kleinschalig van aard. Er moet echter aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

1. Er moet in het plan en in de toelichting specifieker worden aangegeven waar de wijziging van de bestemming Maatschappelijk naar Natuur zich voordoet. De wijziging van de bestemming moet ook op de verbeelding zichtbaar zijn.
2. Naast het aangeven van de omvang van de compensatie (in oppervlakte) dient in de toelichting ook aangegeven te worden wat de natuurwaarden zijn van het aan te tasten gebied en hoe die natuurwaarden worden gecompenseerd (en hoe dit wordt geborgd). Daarbij zou aangegeven moeten worden wat de natuurdoelen zijn voor het nieuwe gebied en wanneer dat gebied wordt ingericht (en hoe dit wordt geborgd).
3. Er moet in het plan en in de toelichting ook inzicht worden geboden in de effect beperkende maatregelen die worden getroffen (en hoe dit wordt geborgd). Een effect beperkende maatregel zou het groen inrichten van het nieuwe parkeerterrein kunnen zijn (met bomen, grasranden e.d.).
4. Er moet explicieter in de toelichting worden verwezen naar het genoemde artikel uit de Omgevingsverordening en naar de daaruit voortvloeiende compensatieplicht.

Gemeentelijke reactie

Naar aanleiding van deze overlegreactie is een aanvullende onderbouwing ten aanzien van ecologie opgesteld. Deze onderbouwing is als bijlage toegevoegd aan deze nota en verwerkt in de toelichting van het bestemmingsplan.

De 'Onderbouwing ecologie Heemtuin Muntendam' is als een extra vooroverleg toegezonden aan de provincie Groningen. De provincie Groningen heeft op 18 mei 2017 aangegeven akkoord te gaan met de aangepaste onderbouwing.

Conclusie

De overlegreactie heeft geleid tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan.

Reactie 2: Ligging in een 'grootschalig open landschap'

Het plangebied ligt binnen de aanduiding 'grootschalig open landschap'. De open situatie lijkt niet overeen te komen met de feitelijke situatie binnen de Heemtuin. Het ligt daarom ook niet meteen voor de hand om u te vragen regels in het bestemmingsplan op te nemen ter bescherming van de landschappelijke openheid. De situatie dient echter wel in overeenstemming gebracht te worden met de Omgevingsverordening.

Indien u van mening bent dat er geen sprake is van 'grootschalig open landschap', kunt u Gedeputeerde Staten verzoeken om kaart 7 Landschap te wijzigen om deze kaart in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie.

Indien u van mening bent dat het 'grootschalig open landschap' wel (deels) van toepassing is, dan moeten in het plan regels ter bescherming van de landschappelijke openheid worden opgenomen.

Gemeentelijke reactie

Wij delen de observatie dat de aanduiding 'grootschalig open landschap' niet overeen komt met de feitelijke situatie binnen de Heemtuin en het natuurgebied 'Tussen de Venen'. Wij hebben Gedeputeerde Staten op 20 maart 2017 verzocht gebruik te maken van de in artikel 2.62 van de Omgevingsverordening opgenomen wijzigingsbevoegdheid, om kaart 7 Landschap te wijzigen teneinde deze kaart in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie. De onderbouwing van dit verzoek is als bijlage toegevoegd aan deze nota en verwerkt in de toelichting van het bestemmingsplan.

Naar aanleiding van ons verzoek heeft de provincie Groningen aangegeven dat de aanduiding 'grootschalig open landschap' ter plaatse van de locatie Heemtuin/natuurpark Tussen de Venen wordt verwijderd van zowel de kaart Landschap van de Omgevingsvisie als de kaart Landschap van de Omgevingsverordening. Dit wordt meegenomen in de herziening van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening die op dit moment in voorbereiding zijn. De ontwerp plannen worden naar verwachting begin juni 2017 ter inzage gelegd, vaststelling van de herziene Omgevingsvisie en Omgevingsverordening door Provinciale Staten is voorzien in november 2017. In het ontwerp bestemmingsplan 'Muntendam - Heemtuin' hoeft geen rekening te worden gehouden met de regels uit artikel 2.51 van de Omgevingsverordening.

Conclusie

De overlegreactie leidt tot aanpassing van zowel de kaart Landschap van de Omgevingsvisie als de kaart Landschap van de Omgevingsverordening. De onderbouwing hiervoor is verwerkt in de toelichting van het bestemmingsplan.

Reactie 3: Wet natuurbescherming

In paragraaf 4.7.1 Soortenbeleid, wordt verwezen naar een wet die niet meer bestaat. De Flora en Faunawet is nu de Wet Natuurbescherming.

Gemeentelijke reactie

De nieuwe Wet Natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden. De toelichting van het bestemmingsplan is ten aanzien van deze nieuwe wetgeving geactualiseerd.

Conclusie

De overlegreactie heeft geleid tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan.

4. Steunpunt Externe Veiligheid

Reactie 1: Geen opmerkingen

Het aspect externe veiligheid speelt niet voor dit plan. Voor externe veiligheid zijn geen aanvullingen/wijzigingen nodig.

Gemeentelijke reactie

Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie

De overlegreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5. Veiligheidsregio Groningen

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van de spoorlijn Waterhuizen – Veendam. Over deze spoorlijn vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats, waardoor sprake is van externe veiligheidsrisico's. De afstand tussen het plangebied en de spoorlijn bedraagt echter ongeveer 2000 meter, waardoor het groepsrisico niet of nauwelijks zal toenemen. Derhalve is een volledige verantwoording van het groepsrisico niet van toepassing, maar dienen de elementen bestrijdbaarheid (bereikbaarheid en bluswatervoorziening) en zelfredzaamheid (zelfredzaam vermogen, ontvluchtingsmogelijkheden en alarmeringsmogelijkheden) wel te worden beoordeeld.

Reactie 1: Bestrijdbaarheid: bereikbaarheid

Het plangebied grenst aan meerdere bestaande wegen. Hierdoor is de locatie als geheel voor hulpdiensten voldoende snel en in voldoende mate tweezijdig te benaderen. Het aspect bereikbaarheid geeft geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Gemeentelijke reactie

Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie

De overlegreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Reactie 2: Bestrijdbaarheid: bluswatervoorziening

Door het nieuwe bestemmingsplan komt het tot een toename van activiteiten en bebouwing in het plangebied. Hierdoor stijgt de aanwezig vuurlast en kans op een brand. Het plangebied is echter niet afgedekt door een bluswatervoorziening (brandkraan of open water) op een overbrugbare afstand. Hierdoor worden de mogelijkheden voor het bestrijden van incidenten beperkt. Gelet hierop moeten adequate bluswatervoorzieningen aanwezig zijn. De Veiligheidsregio adviseert om een bluswatervoorziening in het plangebied te (laten) realiseren.

Gemeentelijke reactie

In en nabij het plangebied is open water aanwezig. Uit navraag bij de Veiligheidsregio Groningen blijkt echter dat dit open water niet geschikt is als bluswatervoorziening.

In overleg met de Veiligheidsregio Groningen wordt ter plaatse een bluswatervoorziening gerealiseerd.

Conclusie

De overlegreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. Er wordt wel een fysieke maatregel genomen: ter plaatse wordt in overleg met de Veiligheidsregio Groningen een bluswatervoorziening gerealiseerd.

Reactie 3: Zelfredzaamheid: zelfredzaam vermogen

De gebruikers van de locatie worden over het algemeen als zelfredzaam beschouwd. De toekomstige gebruikers zijn tevens bezoekers. Deze zijn in principe onbekend met het gebied. Zij zijn zich mogelijk niet bewust van mogelijke gevaren. De Veiligheidsregio Groningen adviseert de exploitant van de Heemtuin voor te schrijven de toekomstige gebruikers te informeren over de aanwezige veiligheidsrisico's en hoe te handelen bij een ramp door het uitwerken van een noodplan.

Gemeentelijke reactie

De Heemtuin wordt sinds 2015 geëxploiteerd door WerkPro. WerkPro heeft een noodplan opgesteld, genaamd 'Bedrijfshulpverlening en ontruimingsplan Heemtuin Muntendam 2016'. Dit noodplan is als laatste aangepast in oktober 2016 en wordt twee keer per jaar geoefend. Daarnaast zijn in het gebouw plattegronden ter ontruiming aanwezig.

Het advies van de Veiligheidsregio Groningen wordt toegezonden aan WerkPro zodat zij, indien nodig, het bestaande noodplan kunnen aanvullen en/of aanpassen.

Conclusie

De overlegreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Reactie 4: Zelfredzaamheid: ontvluchtingsmogelijkheden

De locatie en de directe omgeving daarvan bieden over het algemeen voldoende mogelijkheden voor het ontvluchten van een mogelijk rampgebied.

Gemeentelijke reactie

Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie

De overlegreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Reactie 5: Zelfredzaamheid: alarmeringsmogelijkheden

Het plangebied ligt buiten het bereik van het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS). Eind 2012 is NL-alert geïntroduceerd. Hiermee kan de overheid mensen in een rampgebied en de directe omgeving informeren over een (dreigende) noodsituatie. Hierdoor is een snelle alarmering van het plangebied mogelijk.

Gemeentelijke reactie

Bij een calamiteit binnen de gemeente Menterwolde wordt gebruik gemaakt van NL-Alert en BurgerNet.

Conclusie

De overlegreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Reactie 6: Externe veiligheidsparagraaf

In de externe veiligheidsparagraaf zijn niet alle risicovolle transportroutes genoemd. De Veiligheidsregio Groningen verzoekt de externe veiligheidsparagraaf aan te vullen met het spoortracé en hun advies mee te wegen bij de beperkte groepsrisicoverantwoording.

Gemeentelijke reactie

Een samenvatting van het advies van de Veiligheidsregio Groningen wordt verwerkt in paragraaf 4.3 'Externe veiligheid' van de toelichting van het bestemmingsplan. De volledige reactie van de Veiligheidsregio Groningen wordt als bijlage aan de toelichting toegevoegd.

Conclusie

De overlegreactie heeft geleid tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan.

6. Waterschap Hunze en Aa's

Reactie 1: Doorvertaling algemene informatie naar de voorgenomen ontwikkeling

Wij missen in de waterparagraaf de voorvertaling van de algemene informatie naar de voorgenomen ontwikkeling. Wij verzoeken u concreet aan te geven op welke wijze rekening wordt gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie en welke maatregelen hiervoor worden getroffen.

Gemeentelijke reactie

De waterparagraaf is op de gevraagde punten aangevuld.

Conclusie

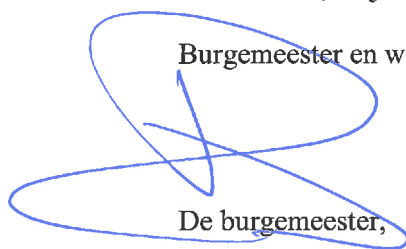
De overlegreactie heeft geleid tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan.

Conclusie

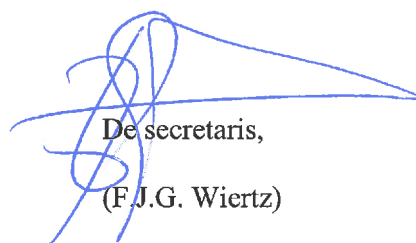
Conclusie ten aanzien van de overlegreacties is dat de inhoud van de reacties op verschillende punten aanleiding geeft tot het aanpassen en aanvullen van de toelichting van het bestemmingsplan. De overlegreacties zijn echter niet zodanig, dat er aanleiding bestaat tot het niet verder in procedure brengen van het bestemmingsplan.

Muntendam, 20 juni 2017

Burgemeester en wethouders van Menterwolde,

De burgemeester,
(R.W. Munniksma)

De secretaris,
(F.J.G. Wiertz)

Linda Leewering

Van: J.Teunissen@shell.com
Verzonden: dinsdag 24 januari 2017 10:19
Aan: Linda Leewering
Onderwerp: RE: Vooroverleg bestemmingsplan Muntendam - Heemtuin

Geachte mevrouw, Beste Linda,

Het voorontwerp bestemmingsplan Muntendam – Heemtuin geeft ons geen aanleiding tot het maken van op- en/of aanmerkingen.

Met vriendelijke groet,

Janny Mulder-Teunissen
Adviseur Vergunningen & Omgevingsmanagement - asset Groningen
Legal - Permits & Social Performance (LSUP/ON)

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.
Statutaire vestiging Den Haag - Handelsregister no. 04008869
Correspondentieadres: Postbus 28000, 9400 HH Assen
Bezoekadres: Schepersmaat 2, 9405 TA Assen
Tel: +31 (0)592 3 63220
Mobiel: +31 (6) 53 92 51 06
E-mail: j.teunissen@shell.com
Internet: <http://www.nam.nl>

Linda Leewering

Van: Maat, Marja ter <Marja.ter.Maat@tennet.eu>
Verzonden: vrijdag 10 februari 2017 8:55
Aan: Linda Leewering
Onderwerp: RE: Vooroverleg bestemmingsplan Muntendam - Heemtuin

Goedemorgen mevrouw Leewering,

Binnen de grenzen van dit plan bevinden zich noch bovengrondse- noch ondergrondse hoogspanningsverbindingen. Wij hebben dan ook geen op- en/of aanmerkingen op genoemd plan en wensen u veel succes bij de verdere uitwerking.

Met vriendelijke groet,

Marja ter Maat
Afwezig op woensdagen

M.J. ter Maat | Specialist Ondersteuning Grondzaken-Noord | TenneT TSO B.V.
Postbus 718, 6800 AS Arnhem | De Stroom 2, 7901 TE Hogeveen
T (026) 373 1179 | M (06) 2012 1013 | E marja.ter.maat@tennet.eu | I www.tennet.eu

Gemeente Menterwolde	
Ingek	20 FEB. 2017
nr	afd
kopie	dd
gez	

Burgemeester en wethouders van de
gemeente Menterwolde
T.a.v. mevrouw L. Leewering
Kerkstraat 2
9649 GR Muntendam

Datum : 16 februari 2017
Briefnummer : 2017-09145
Zaaknummer : 672162
Behandeld door : J.M. van der Wal-Westendorp (Snelloket)
Telefoonnummer : (050) 3164802
Antwoord op : uw e-mailbericht van 23 januari 2017
Bijlage : 0
Onderwerp : **Vooroverlegreactie op het voorontwerpbestemmingsplan
"Muntendam-Heemtuin"**

Geacht college,

U heeft de provincie om een vooroverlegreactie gevraagd met betrekking tot het bovengenoemde plan.

Planinhoud

Het bestemmingsplan heeft betrekking op de Heemtuin gelegen aan de Nieuweweg 127, aan de westzijde van het dorp Muntendam. De gronden hebben in het geldende bestemmingsplan ("Muntendam") deels een maatschappelijke bestemming en deels een natuurbestemming.

Op de locatie komen functies m.b.t. natuur, recreatie, dagbesteding en re-integratie samen. De Heemtuin beschikt over onder meer een werkruimte voor de dagbesteding en over een bezoekerscentrum, met kleine winkel en restaurant. De Heemtuin wordt sinds begin 2015 door WerkPro geëxploiteerd. Er worden onder meer tentoonstellingen, cursussen, teamdagen en evenementen georganiseerd, voornamelijk voor de inwoners van de gemeente. Ook is de Heemtuin een trouwlocatie.

Het plan voorziet onder meer in een planologische regeling t.b.v. de vervanging van de dagbestedingsruimte en in een interne vernieuwing van het bezoekerscentrum binnen de bestaande maatschappelijke bestemming. Ook biedt het bestemmingsplan de mogelijkheid om de bestaande parkeerplaats te vergroten, waarbij aanspraak wordt gemaakt op een deel van de natuurbestemming.

Provinciaal beleid

Het kader voor de beoordeling van gemeentelijke plannen is de provinciale Omgevingsvisie en de in de Omgevingsverordening gestelde instructieregels. Deze regels hebben tot doel om de doorwerking van het provinciaal beleid in bestemmingsplannen te borgen.

Beoordeling

Namens de provincie heb ik de volgende opmerkingen over het plan.

Ligging plangebied in 'Bos- en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland', artikel 2.47 van de Omgevingsverordening

Het plangebied is deels gelegen binnen bovengenoemde natuuraanduiding en daarom zijn de regels van artikel 2.47 van de Omgevingsverordening van toepassing.

De ingreep binnen deze natuuraanduiding t.b.v. de uitbreiding van het parkeerterrein is kleinschalig van aard (geen grote maatschappelijke ingreep, kleine aantasting van areaal en waarden bos- en natuurgebied), zoals bedoeld in lid 2 sub b van artikel 2.47.

Op grond van dit artikel moet schade zo veel mogelijk worden voorkomen, moet resterende schade volledig worden gecompenseerd en moet er netto winst optreden voor de belangrijke kenmerken en waarden in termen van areaal en samenhang. Verder dient de toelichting (artikel 2.47, lid 2) een verantwoording te bevatten over de aard en de effect beperkende of compenserende maatregelen, de begrenzing van het compensatiegebied en de manier waarop de compensatie duurzaam is verzekerd.

Volgens Hoofdstuk 2 van de plantoelichting bestaat de intentie om tot compensatie over te gaan. Hier staat namelijk: *"Het parkeerterrein wordt uitgebreid binnen de huidige bestemming natuur. Ter compensatie hiervan wordt een groter deel van de bestemming maatschappelijk omgezet in de bestemming natuur."*

In dit verband verzoek ik om aan de volgende voorwaarden te voldoen.

1. Er moet in het plan en in de toelichting specifieker worden aangegeven waar de wijziging van de bestemming Maatschappelijk naar Natuur zich voordoet. De wijziging van de bestemming moet ook op de verbeelding zichtbaar zijn.
2. Naast het aangeven van de omvang van de compensatie (in oppervlakte) dient in de plantoelichting (waaronder paragraaf 4.7.2, Onderzoek) ook aangegeven te worden wat de natuurwaarden zijn van het aan te tasten gebied en hoe die natuurwaarden worden gecompenseerd (en hoe dit wordt geborgd). Daarbij zou aangegeven moeten worden wat de natuurdoelen zijn voor het nieuwe gebied en wanneer dat gebied wordt ingericht (en hoe dit wordt geborgd).
3. Er moet in het plan en in de toelichting ook inzicht worden geboden in de effect beperkende maatregelen die worden getroffen (en hoe dit wordt geborgd). Een effect beperkende maatregel zou het groen inrichten van het nieuwe parkeerterrein kunnen zijn (met bomen, grasranden e.d.).
4. Er moet explicieter in de plantoelichting worden verwezen naar het genoemde artikel uit de Omgevingsverordening en naar de daaruit voortvloeiende compensatieplicht

Ligging in een "Grootschalig open landschap" als bedoeld in artikel 2.51 van de Omgevingsverordening

Het plangebied is ook gelegen binnen de aanduiding 'grootschalig open landschap', waarop de regels van artikel 2.51 van de Omgevingsverordening van toepassing zijn. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een dergelijk gebied moet regels bevatten ter bescherming van de landschappelijke openheid, zoals een verbod op nieuwe houtteelt en op de aanleg van nieuw bos en boomgaarden.

Deze 'open' situatie lijkt niet overeen te komen met de feitelijke situatie binnen de Heemtuin en het ligt daarom ook niet meteen voor de hand om u te vragen om bedoelde regels in het bestemmingsplan op te nemen.

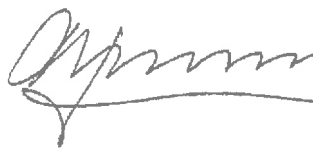
De situatie dient echter wel in overeenstemming met de Omgevingsverordening te worden gebracht.

Indien u van mening bent dat er geen sprake is van toepasselijkheid van artikel 2.51 van de Omgevingsverordening, dan kunt u Gedeputeerde Staten verzoeken gebruik te maken van hun in artikel 2.62 van de Omgevingsverordening opgenomen bevoegdheid om kaart 7 Landschap te wijzigen teneinde deze kaart in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie. Indien u van mening bent dat artikel 2.51 wel (deels) van toepassing is, dan zult u uiteraard wel regels ter bescherming van de landschappelijke openheid in het plan moeten opnemen.

Algemene opmerking

In paragraaf 4.7.1, Soortenbeleid, wordt verwezen naar een wet die niet meer bestaat. De Flora en Faunawet is nu de Wet Natuurbescherming.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'R. Lander', with a long horizontal flourish extending to the right.

R. Lander

Hoofd van de afdeling Ruimte en Samenleving

Linda Leewering

Van: Lennep, Patrick van [<mailto:PvanLennep@od-groningen.nl>]

Verzonden: dinsdag 21 februari 2017 11:20

Aan: Linda Leewering

Onderwerp: VO BP Menterwolde - Heemtuin los nr Z2017-00002311

Hallo Linda,

Ik heb het VO BP Menterwolde – Heemtuin beoordeeld voor het aspect externe veiligheid.

Het aspect externe veiligheid speelt niet voor het plan. Voor externe veiligheid zijn geen aanvullingen/wijzigingen nodig.

Vertrouw erop je hiermee eerst voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Patrick van Lennep •

Adviseur externe veiligheid

pvanlennep@od-groningen.nl

Tel: 0598 788416

Fax: 0598 613177

Bezoekadres

Lloydsweg 17 •
9641 KJ Veendam •
0598 - 788 000 •

Postadres

Postbus 97 •
9640 AB Veendam •

www.od-groningen.nl •

Is printen van deze e-mail echt nodig? Denk aan de

BRANDWEER

Groningen

Gemeente Menterwolde
Postbus 2
9649 ZG MUNTENDAM

Gemeente Menterwolde	
Ingaaf	16 MAART 2017
nr 197 afd BSL	
Kopie	dd
GGZ	

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
Telefoon 088 162 5000
info@vrgroningen.nl
www.veiligheidsregiogroningen.nl

Datum	13 maart 2017	Onze referentie	Z/17/013974
Aantal bijlagen	-	Uw referentie	NL.IMRO.1987.MuBP2016Heemtuin-0201
Behandeld door	drs. L. de Boer	Sector	Risicobeheersing, team Specialistisch Advies
Telefoon	088 162 4931	E-mail	Lisette.deboer@vrgroningen.nl

Onderwerp **Voorontwerp-bestemmingsplan 'Muntendam - Heemtuin'**

Geacht college,

Op 23 januari 2017 heeft Veiligheidsregio Groningen het voorontwerp-bestemmingsplan 'Muntendam-Heemtuin' van u ontvangen. Dit in het kader van vooroverleg, zoals bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Naar aanleiding hiervan is het bestemmingsplan door ons beoordeeld in het kader van externe veiligheid.

Aard van het plan

De Heemtuin biedt al jaren een werkplek voor mensen in een zorgtraject en re-integranten. Daarnaast wordt samengewerkt met scholen voor natuur(educatie) en stages. Tevens is de Heemtuin toegankelijk voor recreanten. De exploitant wil de Heemtuin graag verder ontwikkelen/vernieuwen. De toekomstige activiteiten zijn het regulier onderhoud, een recreatieve functie, ondergeschikte horeca en evenementen. Onderhavig bestemmingsplan maakt dit mogelijk.

Risicobronnen en beschouwing

Ter hoogte van de Heemtuin bevinden zich geen risicovolle inrichtingen zoals genoemd in artikel 2, lid 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Het voorontwerp-bestemmingsplan maakt de vestiging van dergelijke inrichtingen ook niet mogelijk.

Uit de beoordeling van het bestemmingsplan en verifiëring aan de risicokaart blijkt dat in de nabijheid van het plangebied risicovolle transportroutes, zoals bedoeld in de Wet Basisnet en het Besluit transportroutes externe veiligheid en risicovolle buisleidingen, zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen aanwezig zijn. Te weten:

- spoortracé Waterhuizen – Veendam
- Rijksweg N33
- diverse hoge druk aardgas(condensaat) transportleidingen

Het plangebied ligt op circa 2500 meter van de Rijksweg N33 en daarmee buiten het invloedsgebied van deze weg. Ten westen van het plangebied zijn meerdere hoge druk aardgas(condensaat) transportleidingen gelegen. Het plangebied ligt op circa 600 meter van deze leidingen en daarmee buiten het invloedsgebied. Het spoortracé Waterhuizen – Veendam bevindt zich ten noorden van het plangebied. Over deze spoorlijn vindt, conform de Regeling basisnet, transport van gevaarlijke stoffen plaats. De afstand tussen de spoorlijn en het plangebied bedraagt ongeveer 2000 meter, het plangebied ligt daarmee binnen het invloedsgebied van de spoorlijn (4000 meter).

Wij maken onderdeel uit van
**VEILIGHEIDSREGIO
GRONINGEN**

Gelet op de afstand tot het plangebied zal het groepsrisico niet of nauwelijks toenemen. Derhalve is een volledige verantwoording van het groepsrisico conform het Besluit transportroutes externe veiligheid niet van toepassing, maar dienen de elementen bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid wel beschouwd te worden (beperkte verantwoording van het groepsrisico). Om u hierbij te ondersteunen zijn beide aspecten beoordeeld. De bevindingen treft u hieronder.

Geadviseerd wordt deze te vertalen naar het bestemmingsplan en mee te wegen bij de groepsrisico-verantwoording.

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het om de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun taken. Om de bestrijdbaarheid goed te kunnen beoordelen is gekeken naar de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen.

Bereikbaarheid

De genoemde locatie en de omgeving daarvan zijn beoordeeld op de bereikbaarheid voor hulpdiensten. Om te bepalen of de hulpdiensten tijdens een ramp of een zwaar ongeval voldoende snel kunnen optreden, is de opkomsttijd beoordeeld. De Heemtuin is gevestigd aan de Nieuweweg en grenst aan meerdere bestaande wegen. Hierdoor is de locatie als geheel voor hulpdiensten voldoende snel en in voldoende mate tweezijdig te benaderen.

Samenvattend geeft het aspect bereikbaarheid geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Bluswatervoorzieningen

Het plangebied is ook beoordeeld op de aanwezigheid en beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen. Om te bepalen of voldoende bluswater beschikbaar is, is zowel de aanwezigheid van primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld.

Uit de beoordeling blijkt, dat het plangebied een zogenaamde 'witte vlek' betreft. Witte vlekken zijn gebieden die niet zijn afgedekt door een bluswatervoorziening (brandkraan of open water) op een overbrugbare afstand (binnen een straal van 200 meter). In onderhavige situatie is de dichtstbijzijnde bluswatervoorziening (open water) op circa 500 meter afstand gesitueerd. Om te voorzien in bluswater wordt een tankautospuut en een dompelpomp gealarmeerd. Door het nieuwe bestemmingsplan komt het tot een toename van activiteiten en bebouwing in het plangebied. Hierdoor stijgt de aanwezige vuurlast en de kans op een brand. De situatie ten aanzien van de bluswatervoorzieningen kan echter de mogelijkheden voor het bestrijden van incidenten beperken. Gelet hierop moeten adequate bluswatervoorzieningen aanwezig zijn.

Ik adviseer u om een bluswatervoorziening in het plangebied te (laten) realiseren. Veiligheidsregio Groningen wordt hier graag bij betrokken. In deze samenhang wijs ik u op artikel 6.30 van het Bouwbesluit 2012. Hierin wordt de aanwezigheid van toereikende bluswatervoorzieningen (zoals een brandkraan of een geboorde put) voor elk bouwwerk voorgeschreven.

Voor incidenten met een aardgastransportleiding geldt dat een gasbrand niet geblust mag worden in verband met explosiegevaar. Dit bemoeilijkt het snel en effectief bestrijden van een gasbrand. Bij een gasbrand zal de brandweer zich voornamelijk richten op het bestrijden van secundaire branden en het assisteren bij het ontruimen van de gevarenzone.

Zelfredzaamheid

Om te beoordelen of de aanwezige personen in geval van een calamiteit zichzelf in veiligheid kunnen brengen, zijn zowel de mate van zelfredzaamheid van de aanwezige personen als de mogelijkheden om de locatie snel te verlaten beoordeeld. Daarnaast is beoordeeld of de locatie in het dekkingsgebied van het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) ligt.

Het onderhavige bestemmingsplan voorziet niet in de realisatie van objecten waarbij sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen (zoals kleine kinderen, zieken en

ouderen). De gebruikers van de locatie vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving, die over het algemeen als zelfredzaam wordt beschouwd. De toekomstige gebruikers zijn tevens bezoekers. Deze zijn in principe onbekend met het gebied. Zij zijn zich vermoedelijk niet bewust van de risicobronnen in de omgeving en van de hiermee verbonden gevaren. Gelet hierop is het van belang de toekomstige gebruikers van de locatie te informeren over de aanwezige gevaren alsmede de bij een ramp te treffen maatregelen.

De locatie en de directe omgeving daarvan bieden over het algemeen voldoende mogelijkheden voor ontvluchten van een mogelijk rampgebied. Hierdoor is een goede ontvluchting mogelijk.

Ten oosten van het perceel aan de Nieuweweg bevindt zich een signaalgever van het WAS (WAS 23-600). Genoemde locatie valt echter buiten bereik van deze signaalgever. Eind 2012 is NL-alert geïntroduceerd. Met NL-alert kan de overheid mensen in een rampgebied en in de directe omgeving van een (dreigende) noodsituatie met een tekstbericht informeren via de eigen mobiele telefoon. Hierdoor is een snelle alarmering van genoemde locatie mogelijk.

Ik adviseer u de initiatiefnemer/exploitant van de Heemtuin voor te schrijven de toekomstige gebruikers te informeren over de aanwezige externe veiligheidsrisico's en hoe te handelen bij een ramp door het uitwerken van een noodplan.

Externe veiligheidsparagraaf

Het voorontwerp-bestemmingsplan bevat een uitgebreide externe veiligheidsparagraaf (§ 4.3) met een beschrijving van de risicobronnen en de effecten daarvan. Echter, niet alle risicovolle transportroutes worden benoemd.

Gelet op voorgaande wordt verzocht de paragraaf aan te vullen met het spoortracé en bovenstaande bevindingen mee te wegen bij de beperkte groepsrisicoverantwoording.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met mevrouw De Boer van het team Specialistisch advies.

Met vriendelijke groet,
het bestuur van Veiligheidsregio Groningen,
namens deze, de regionaal commandant brandweer,
namens hem,

Piet Tolsma
Teamleider Specialistisch Advies

Deze brief is in afschrift verzonden aan:

- Veiligheidsregio Groningen, Cluster MPV, clustercommandant

Gemeente Menterwolde			
Ingek	22 MAI 2017		
nr ...220.....		afd ...BSL.....	
kopie →		dd	
gez			

Gemeente Menterwolde
College van burgemeester en wethouders
Postbus 2
9649 ZG MUNTENDAM

Aquapark 5, Veendam
Postbus 195
9640 AD Veendam
Tel 0598-693800
www.hunzeenaas.nl

Uw brief
Ons kenmerk IN17-0214/17-0472
Onderwerp Voorontwerp bestemmingsplan
Muntendam - Heemtuin

Datum 21 maart 2017
Behandeld door Boy de Vries
Doorkiesnummer 0598-693409

Geacht college,

Hierbij reageren wij op het voorontwerp bestemmingsplan "Muntendam – Heemtuin".

In de waterparagraaf, paragraaf 4.4, is algemene informatie opgenomen over het waterbelang. Hierin missen wij echter de doorvertaling van deze algemene informatie naar de voorgenoemen ontwikkeling. We verzoeken u in de waterparagraaf concreet aan te geven op welke wijze rekening wordt gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie en welke maatregelen hiervoor worden getroffen.

Met vriendelijke groet,

namens het dagelijks bestuur,

Jelmer Kooistra
Hoofd Beleid, Projecten en Laboratorium

Linda Leewering

Van: Hulshof A.M.L. [<mailto:A.M.L.Hulshof@provinciegroningen.nl>]

Verzonden: donderdag 11 mei 2017 9:55

Aan: Linda Leewering

CC: Wal-Westendorp J.M. van der

Onderwerp: RE: Verzoek tot verwijderen van de aanduiding 'grootschalig open landschap' op POV kaart 7 t.b.v. BP Muntendam - Heemtuin

Beste Linda,

Jullie hebben verzocht om aanpassing van de aanduiding 'grootschalig open landschap' ter plaatse van de locatie Heemtuin/natuurpark Tussen de Venen in Muntendam, omdat hier geen sprake is van een 'open situatie' zoals bedoeld in artikel 2.51 van de verordening. Om die reden kan de aanduiding 'grootschalig open landschap' ter plaatse van de locatie Heemtuin/natuurpark Tussen de Venen worden verwijderd van zowel de kaart Landschap van de Omgevingsvisie als de kaart Landschap van de Omgevingsverordening.

We zullen dit meenemen in de herziening van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening die op dit moment in voorbereiding zijn. De ontwerp-plannen zullen naar verwachting begin juni ter inzage worden gelegd, vaststelling van de herziene Omgevingsvisie en Omgevingsverordening door Provinciale Staten is voorzien in november 2017. Bijgevoegd is een concept kaart waarop te zien is dat we voornemens zijn het object 'grootschalig open landschap' ter hoogte van de heemtuin te verwijderen.

Wij gaan er vanuit dat PS dit ambtelijke standpunt zullen overnemen. In het ontwerp-bestemmingsplan hoeft geen rekening te worden gehouden met de regels uit artikel 2.51 van de Omgevingsverordening.

met vriendelijke groet,

Anne Marieke Hulshof

Afdeling Ruimte en Samenleving
Provincie Groningen

Bezoekadres: Sint Jansstraat 4, Groningen

Postadres: Postbus 610, 9700 AP Groningen

Telefoon: 050-3164737

Mail: a.m.l.hulshof@provinciegroningen.nl

Aanwezig maandag t/m donderdag

Van: Linda Leewering [<mailto:l.leewering@menterwolde.nl>]

Verzonden: maandag 20 maart 2017 15:56

Aan: Info

CC: Hulshof A.M.L.

Onderwerp: Verzoek tot verwijderen van de aanduiding 'grootschalig open landschap' op POV kaart 7 t.b.v. BP Muntendam - Heemtuin

Beste heer, mevrouw,

Op 23 januari 2017 hebben wij u, in het kader van het vooroverleg, het voorontwerp bestemmingsplan 'Muntendam - Heemtuin' toegestuurd. Naar aanleiding hiervan hebben wij bijgevoegde vooroverlegreactie van u ontvangen.

In de overlegreactie wijst u ons erop dat een deel van het plangebied ligt binnen de aanduiding 'grootschalig open landschap'. Wij delen uw observatie dat de 'open' situatie niet overeen lijkt te komen met de feitelijke situatie binnen de Heemtuin en het natuurpark 'Tussen de Venen'. Wij willen Gedeputeerde Staten dan ook graag verzoeken gebruik te maken van de in artikel 2.62 van de Omgevingsverordening opgenomen wijzigingsbevoegdheid, om kaart 7 Landschap te wijzigen teneinde deze kaart in overeenstemming te brengen met

de feitelijke situatie. In de bijlage vindt u de onderbouwing van dit verzoek. Daarnaast is een kaart (in pdf en dwg) toegevoegd waarop staat aangegeven voor welke gebied wij verzoeken de aanduiding 'grootschalig open landschap' te verwijderen.

Heeft u nog vragen over deze e-mail of de bijgevoegde stukken, dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Menterwolde;

Linda Leewering
Juridisch beleidsmedewerker ruimtelijke ordening

Gemeente Menterwolde
Kerkstraat 2
9649 GR Muntendam

T 0598 - 654 704
E l.leewering@menterwolde.nl

Linda Leewering

Van: Snelloket [<mailto:Snelloket@provinciegroningen.nl>]

Verzonden: donderdag 18 mei 2017 16:34

Aan: Linda Leewering

Onderwerp: RE: reactietermijn aangepaste onderbouwing ecologie n.a.v. provinciale vooroverlegreactie Muntendam - Heemtuin

Beste Linda,

Wij gaan akkoord met de aangepaste onderbouwing!

Vriendelijke groet,

Hanneke van der Wal-Westendorp

Afdeling Ruimte & Samenleving

Team Ruimtelijke Ordening

Postbus 610, 9700 AP Groningen

Snelloket@provinciegroningen.nl

Van: Linda Leewering [<mailto:l.leewering@menterwolde.nl>]

Verzonden: maandag 8 mei 2017 10:21

Aan: Hulshof A.M.L.

Onderwerp: Vooroverlegreactie

Beste heer, mevrouw,

Op 23 januari 2017 hebben wij u, in het kader van het vooroverleg, het voorontwerp bestemmingsplan 'Muntendam - Heemtuin' toegestuurd. Naar aanleiding hiervan hebben wij bijgevoegde vooroverlegreactie van u ontvangen.

In de overlegreactie wijst u ons erop dat een deel van het plangebied ligt binnen de aanduiding 'Bos- en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland'. In dit verband verzoekt u ons om een aantal zaken aan te vullen en/of te verduidelijken. Naar aanleiding hiervan hebben wij een ecooloog gevraagd om het plangebied te bezoeken, de natuurwaarden te inventariseren en uw vragen/opmerkingen te beantwoorden. In de bijlage vindt u de onderbouwing van de uitvoerbaarheid van het plan wat betreft ecologie.

Wij leggen bijgevoegde onderbouwing graag aan u voor als een extra vooroverleg. Wij horen graag van u of met deze onderbouwing uw vooroverlegreactie (wat betreft ecologie) wordt beantwoord. Indien u kunt instemmen met de onderbouwing zullen wij deze verwerken in het ontwerp bestemmingsplan 'Muntendam - Heemtuin'.

Heeft u nog vragen over deze e-mail of de bijgevoegde stukken, dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Linda Leewering

Juridisch beleidsmedewerker ruimtelijke ordening

Gemeente Menterwolde

Kerkstraat 2

9649 GR Muntendam

T 0598 - 654 704

E l.leewering@menterwolde.nl

Onderbouwing ecologie Heemtuin Muntendam

1.1 Inleiding

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 26 april 2017 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. Het was een halfbewolkte dag, met zwakke wind en een temperatuur rond de 12 graden.

Plannen

Het plangebied omvat de heemtuin van Muntendam. Het plangebied bestaat uit een parklandschap met een groot aantal inheemse en gecultiveerde plantensoorten, waaronder bomen en struiken. Daarnaast zijn bebouwing in de vorm van een bezoekerscentrum en een gebouw voor dagbesteding aanwezig. Aan de oostzijde is verder een parkeerplaats aanwezig.

Ten westen van het parkeerterrein wordt opgaande beplanting verwijderd om de uitbreiding van de parkeerplaats mogelijk te maken. Ter compensatie van het uit te breiden parkeerterrein wordt een deel van de vigerende maatschappelijke bestemming toegevoegd aan de bestemming natuur.

1.2 Onderzoek

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek blijkt dat delen van het plangebied en omgeving een relatief hoge natuurwaarde kennen. Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 19-04-2017 16:16:42) blijkt dat in de omgeving van het plangebied (0-1 kilometer) de laatste vijf jaar meerdere beschermde soorten zijn waargenomen. Het gaat vooral om amfibieën, vogels en zoogdieren.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

De opgaande beplanting naast de uit te breiden parkeerplaats aan de westzijde van het plangebied bestaat uit allerlei jonge bomen en struiken, waaronder haagbeuk, eenstijlige meidoorn, gewone esdoorn, Spaanse aak, grauwe els, boswilg, hulst en zoete kers (zie foto 1-2). In de ondergroei zijn tijdens het veldbezoek aalbes, sporkehout, zevenblad, kruipende boterbloem, look-zonder-look, dagkoekoeksbloem, fluitenkruid, hondsdraf, kropaar, veldzuring en grote brandnetel aangetroffen. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Ook de gronden waarvan de bestemming wordt gewijzigd van de vigerende maatschappelijke bestemming naar de bestemming natuur bestaan eveneens grotendeels uit jong bos met dezelfde soortensamenstelling (foto 3). Op meer beperkte schaal is daarnaast een pioniervegetatie op zandige bodem aanwezig met soorten als duinriet, gewoon biggenkruid, haarmos en jonge boswilgen en ruwe berken. Waardevolle vegetaties met zeldzamere plantensoorten bevinden zich buiten de uitbreidingslocatie van de parkeerplaats, zoals in de oeverzone van plassen (foto 4), waar soorten als kleine zonnedauw voorkomen. In deze ondiepe oeverzone van de plassen is ook geschikt biotoop voor de beschermde drijvende waterweegbree aanwezig, waarvan waarnemingen uit de directe omgeving bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Overige beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied. Deze kunnen op basis van de terreinkenmerken worden uitgesloten op de uitbreidingslocatie van de parkeerplaats.

Foto 1-2. Uitbreidingslocatie ten westen van parkeerplaats

Foto 3. Locatie voor natuurcompensatie ten zuidwesten van parkeerplaats.

In de te kappen bomen naast de parkeerplaats zijn geen voor vleermuizen geschikte ruimtes, zoals naar boven doorlopende holtes of loszittende schors aangetroffen. Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen worden uitgesloten. De opgaande beplanting om de parkeerplaats kan wel onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuissoorten, zoals de uit de wijde omgeving van het plangebied bekende soorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger (Quickscanhulp.nl). Er is ter hoogte van de uitbreidingslocatie van de parkeerplaats geen sprake van een vliegroute vanwege het ontbreken van doorgaande lineaire structuren als brede watergangen of lanen.

Tijdens het veldbezoek zijn in de bosstrook naast de parkeerplaats loopsporen en ligplaatsen van ree aangetroffen. Verder biedt deze uitbreidingslocatie geschikt leefgebied voor soorten als bosmuis, egel, hermelijn, huisspitsmuis en wezel. Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde soorten eekhoorn en steenmarter bekend (Quickscanhulp.nl). Van eekhoorn zijn op de uitbreidingslocatie geen nesten of sporen aangetroffen. De uitbreidingslocatie kan een klein onderdeel vormen van het foerageergebied van steenmarter.

In de opgaande beplanting naast de parkeerplaats tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Deze zijn hier ook niet te verwachten door de hoge recreatiedruk. De smalle bosstrook wordt namelijk doorsneden door meerdere paden en ligt tussen een kinderspeelplaats en de parkeerplaats in. Het plangebied maakt hooguit een zeer klein onderdeel uit van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals sperwer en ransuil.

In de opgaande beplanting kunnen wel enkele minder verstoringsgevoelige vogelsoorten tot broeden komen, zoals merel, roodborst, zanglijster, zwartkop en houtduif.

Uit de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de algemene amfibieënsoorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander bekend (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten biedt het plangebied geschikt voortplantingswater met flauwe oevers (foto 4). De uitbreidingslocatie van de parkeerplaats biedt geschikt landbiotoop voor de genoemde soorten. Voor

deze algemene soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wnb bij van ruimtelijke ontwikkelingen.

Waarnemingen van niet-vrijgestelde amfibieënsoorten ontbreken uit de omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Door de geïsoleerde ligging van de heemtuin tussen intensief beheerde akkers worden deze ook niet verwacht in het plangebied.

Foto 4. Plas met flauwe oevers ten zuidwesten van parkeerplaats nabij het compensatiegebied. Leefgebied voor onder meer kleine zonnedauw en amfibieën.

Van de beschermde ongewervelden is alleen de groene glazenmaker bekend uit de directe omgeving van het plangebied. Deze libellensoort is aangewezen op krabbenscheervegetaties in sloten en andere watergangen. Door het ontbreken van krabbenscheervegetaties op de uitbreidingslocatie van de parkeerplaats en in de directe omgeving daarvan, kan de groene glazenmaker worden uitgesloten.

Geschikt leefgebied voor beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen en vissen is hooguit aanwezig voor de ringslang. Deze soort komt echter niet voor in de wijde omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl; RAVON.nl⁴), zodat de aanwezigheid van ringslang gezien de geïsoleerde ligging van de heemtuin tussen akkerland kan worden uitgesloten.

TOETSING

Het plan heeft geen betrekking op groeiplaatsen van de drijvende waterweegbree of andere beschermde plantensoorten. Negatieve effecten op beschermde plantensoorten zijn uitgesloten.

Als gevolg van het plan gaat een zeer klein deel van het potentieel foerageergebied van vogels vleermuizen, vogels met jaarrond beschermde nesten en steenmarter verloren. In de omgeving blijft echter in ruime mate alternatief en hoogwaardig foerageergebied voor de te verwachten soorten. Negatieve effecten door het verlies van foerageergebied zijn dan ook niet aan de orde.

⁴ Soortinformatie ringslang op www.ravon.nl; geraadpleegd op 1 mei 2017.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels in de directe omgeving worden verstoord of vernietigd; dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van het plan kunnen verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en of zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing van de Wnb te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedenbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Groningen uitgewerkt in de Provinciale Omgevingsvisie 2016-2020 en de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016. Van belang is dat de provincie geen externe werking kent voor het NNN.

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt verder buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande bos- en natuurgebieden en weidevogel- en akkervogelleefgebieden.

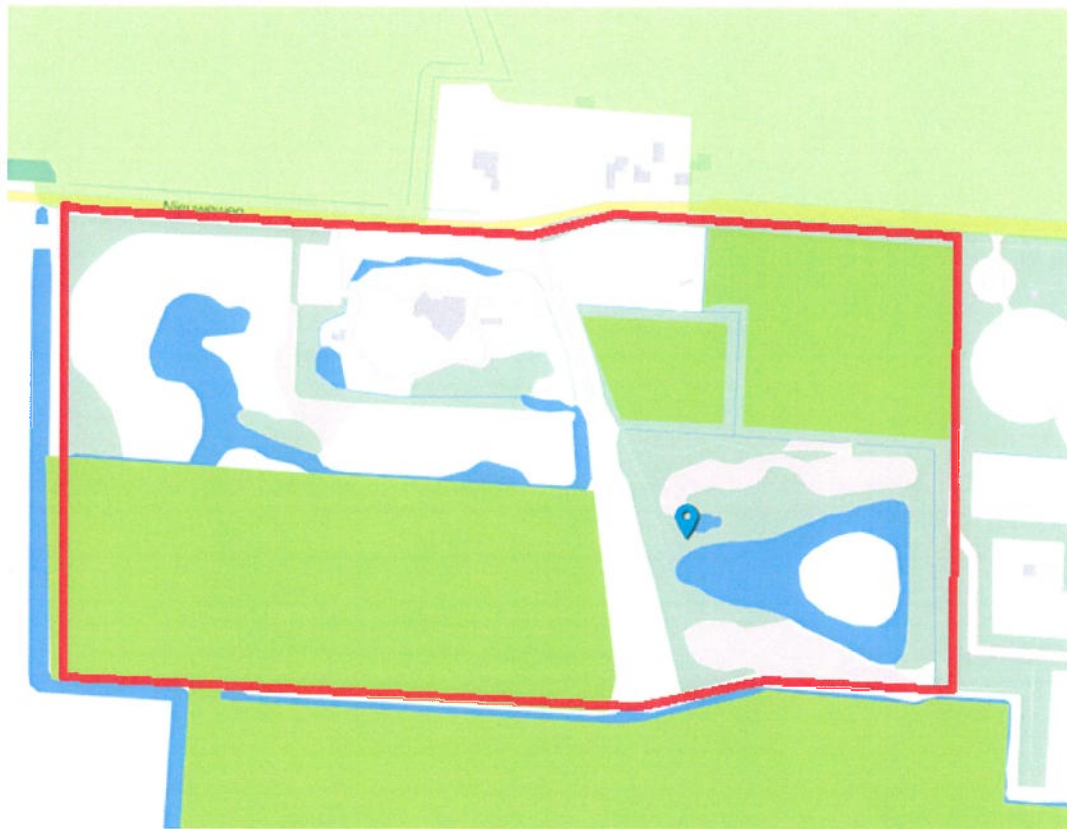
INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Wnb. Het meest nabijgelegen gebied beschermd middels de Wnb betreft het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied dat is gelegen op een afstand van ongeveer 8,5 km ten westen van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als NNN ligt eveneens op circa 8,5 km ten westen van het plangebied. De begrenzing van dit gebied komt grotendeels overeen met de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Een deel van het plangebied is aangewezen als 'natuur buiten het NNN'. Dit geldt echter niet voor de delen van het plangebied waar ontwikkelingen zijn voorzien. De ligging van 'natuur buiten het NNN' ten opzichte van het plangebied wordt weergegeven in figuur X. Aangewezen weidevogelgebied ligt aan de overzijde van de Nieuweweg grenzend aan het plangebied..

TOETSING

Gezien de aard van de ontwikkelingen, de terreinomstandigheden en de ligging van het projectgebied, zijn met betrekking tot de voorgenomen plannen geen negatieve effecten op beschermde gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming te verwachten.

De zone naast de parkeerplaats waar ontwikkelingen plaatsvinden zijn niet aangewezen als 'natuur buiten het NNN'. Negatieve effecten op de natuur buiten het NNN als gevolg van het plan treden dan ook niet op. Het plangebied met veel opgaande beplanting heeft geen belangrijke ecologische relaties met het aangrenzende open weidevogelleefgebied. Bovendien vinden als gevolg van het plan geen ingrepen in het 'leefgebied weidevogels' plaats. Negatieve effecten op het leefgebied van weidevogels treden niet op. Het plan is daarmee niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Figuur X. Ligging van 'natuur buiten het NNN' (groen) in en om het plangebied (rode omlijning) en ligging van 'leefgebied weidevogels' ten noorden van de Nieuweweg (lichtgroen) uit de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016. (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

1.3 Compensatie voor uitbreiding parkeerplaats

De provincie Groningen geeft in een vooroverlegreactie op het voorontwerpbestemmingsplan aan dat de uitbreiding van de parkeerplaats zorgt voor een geringe aantasting van 'natuur buiten het NNN'. De provincie vraagt daarom om een extra onderbouwing van de compensatie voor het verlies van areaal en de waarden van dit gebied op grond van artikel 2.47 van de provinciale omgevingsverordening. Hoewel de uitbreidingslocatie van de parkeerplaats op basis van de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 is gelegen buiten de begrenzing van 'natuur buiten het NNN' (zie figuur X), wordt toch voldaan aan de vraag van de provincie aangezien de gronden wel een natuurbestemming hebben.

De provincie vraagt een betere onderbouwing van de volgende vier punten:

1. Er moet in de toelichting specifieker worden aangegeven waar de wijziging van de bestemming Maatschappelijk naar Natuur zich voordoet. De wijziging van de bestemming moet ook op de verbeelding zichtbaar zijn.

2. Naast het aangeven van de omvang van de compensatie (in oppervlakte) dient in de toelichting ook aangegeven te worden wat de natuurwaarden zijn van het aan te tasten gebied en hoe die natuurwaarden worden gecompenseerd (en hoe dit wordt geborgd). Daarbij dient aangegeven te worden wat de natuurdoelen zijn voor het nieuwe gebied en wanneer dat gebied wordt ingericht (en hoe dit wordt geborgd).

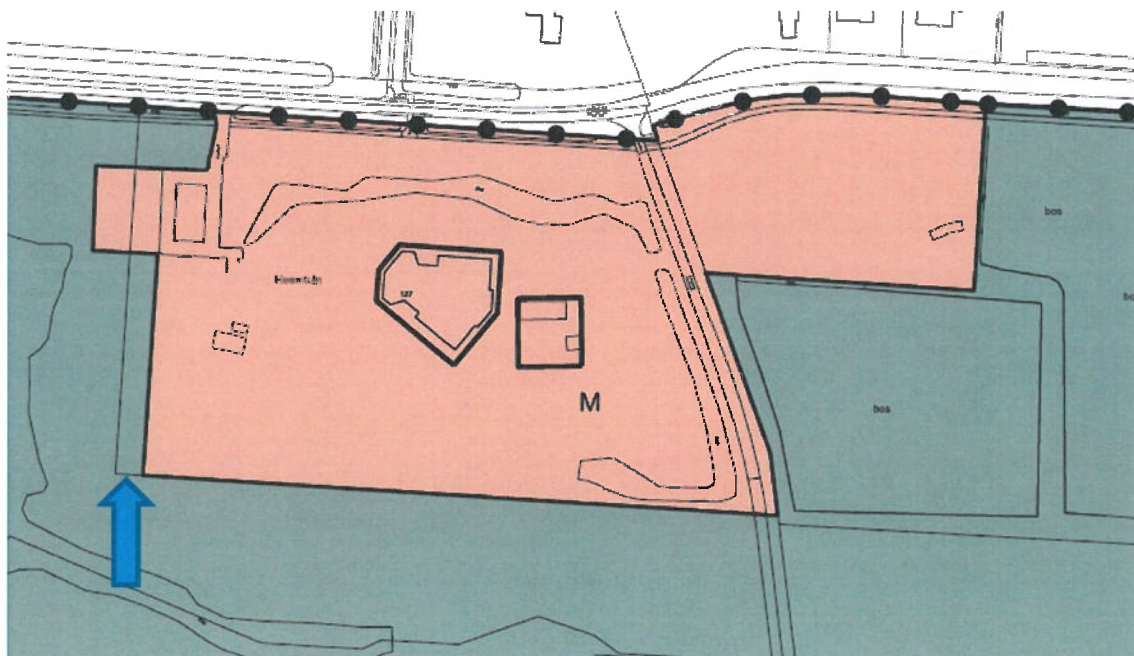
3. Er moet in het plan en in de toelichting ook inzicht worden geboden in de effect beperkende maatregelen die worden getroffen (en hoe dit wordt geborgd). Een effect beperkende maatregel zou het groen inrichten van het nieuwe parkeerterrein kunnen zijn;

4. Er dient explicieter in de plantoelichting te worden verwezen naar het genoemde artikel uit de omgevingsverordening en naar de daaruit voortvloeiende compensatieplicht.

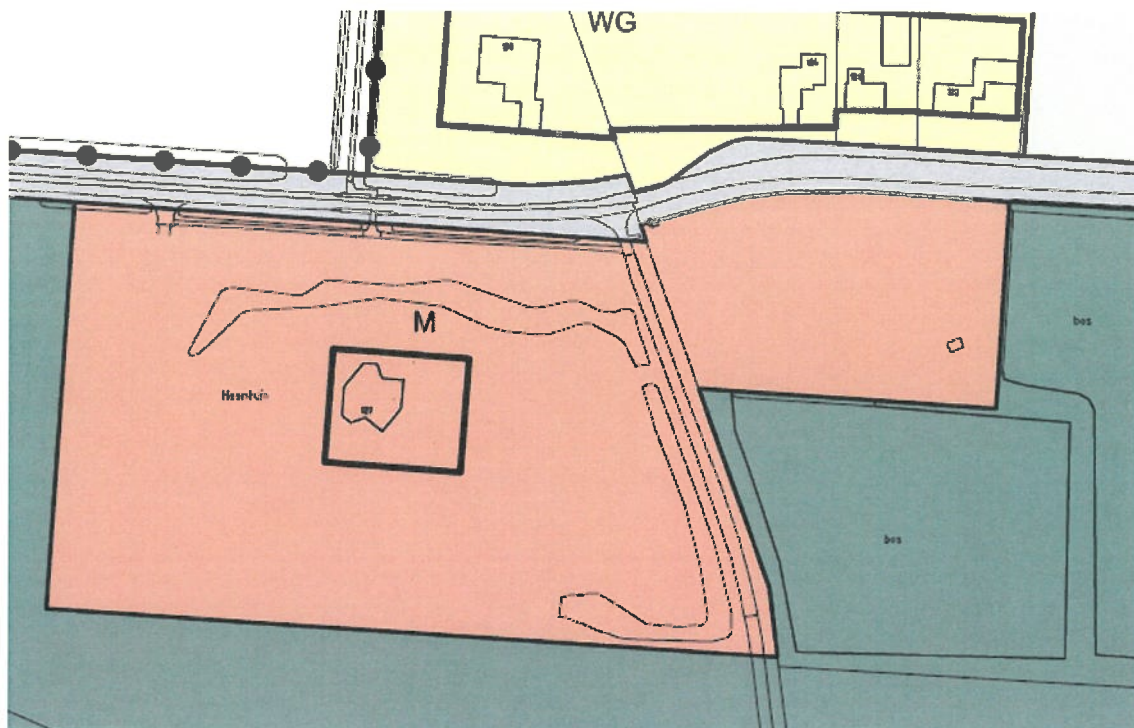
Hieronder worden de eerste drie punten nader behandeld.

1. WIJZIGING BESTEMMING MAATSCHAPPELIJK NAAR NATUUR

De wijziging van de bestemming 'Maatschappelijk' naar 'Natuur' is op onderstaande uitsneden van de verbeeldingen zichtbaar (Figuur Y-Z). In het geldende bestemmingsplan Muntendam is het onderhavige gebied met een maatschappelijke bestemming 28.315 m² groot. In het bestemmingsplan voor de Heemtuin is de maatschappelijke bestemming 27.560 m² groot. Derhalve is er sprake van een verkleining van de maatschappelijke bestemming met ruim 750 m².

Figuur Y. Blauwe pijl verwijst naar de inkrimping van de bestemming 'Maatschappelijk' ten noorden en zuiden van de parkeerplaats ten opzichte van het geldende bestemmingsplan Muntendam (schaal 1:2000).

Figuur Z. Geldend bestemmingsplan Muntendam (schaal 1:2000).

2. AANWEZIGE NATUURWAARDEN EN COMPENSATIE

Om het verlies van een gering deel van gronden met de bestemming 'Natuur' bij uitbreiding van de parkeerplaats richting het westen te compenseren, wordt de maatschappelijke bestemming ten noorden en zuiden van de parkeerplaats omgezet in een natuurbestemming, zodat het areaal van de bestemming 'Natuur' per saldo met 750 m² toeneemt. De natuurwaarden ten noorden en zuiden van de parkeerplaats krijgen daarmee een betere bescherming, zodat het geringe verlies aan areaal en waarden bij uitbreiding van de parkeerplaats ruimschoots gecompenseerd wordt.

De aanwezige en potentiële natuurwaarden worden behandeld in paragraaf 4.7.2. Hier worden de belangrijkste bevindingen uit deze paragraaf samengevat. De vegetatie op de uitbreidingslocatie ten westen van de parkeerplaats en de vegetatie van het compensatiegebied is zeer vergelijkbaar en bestaat uit jong bos met soorten die duiden op voedselrijke omstandigheden. In het compensatiegebied is daarnaast op meer beperkte schaal een pioniervegetatie op zandgrond aanwezig met kruiden en opslag van struiken, die ontbreekt op de uitbreidingslocatie. Op basis van de inventarisatie is het voorkomen van een aantal beschermde broedvogels, zoogdieren en amfibieën op de uitbreidingslocatie en in het compensatiegebied te verwachten (zie paragraaf 4.7.2). Gezien de inrichting als recreatiegebied zijn hooguit minder verstoringgevoelige soorten te verwachten. Zeldzame en/of bedreigde soorten worden op grond van de terreinomstandigheden en het huidige terreingebruik niet verwacht. Behalve de in paragraaf 4.7.2 genoemde beschermde diersoorten zijn een aantal algemene en niet-beschermde ongewervelden op de uitbreidingslocatie en in het compensatiegebied te verwachten, zoals bont zandoogje, boomblauwtje, citroenvlinder, klein geaderd witje, kleine vuurvinder, paardenbijter en houtpantserjuffer.

Doordat de flora en fauna van het compensatiegebied zeer vergelijkbaar is met de uitbreidingslocatie, valt niet te verwachten dat soorten volledig verdwijnen als gevolg van het plan. Het plan veroorzaakt daarmee geen ernstige negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Door de gronden van het compensatiegebied te bestemmen als 'Natuur' wordt de bescherming van deze gronden - met inbegrip van de aanwezige natuurwaarden - vastgelegd in het bestemmingsplan. Daarmee wordt gewaarborgd dat het verlies van areaal en waarden op de uitbreidingslocatie wordt gecompenseerd door de toegenomen bescherming van aangrenzende gebiedsdelen met vergelijkbare natuurwaarden, die een groter areaal betreffen dan het te compenseren gebied.

3. EFFECT BEPERKENDE MAATREGELEN

Bij de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met kwetsbare periodes voor de aanwezige soorten. In paragraaf 4.7.2 wordt in het kader van de soortbescherming al aangegeven dat werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal van half maart - half juli) moeten worden uitgevoerd. Behalve deze in het kader van de soortbescherming verplichte effect beperkende maatregel, wordt gewerkt buiten de kwetsbare overwinteringsperiode van amfibieën (half oktober – half april). Daarnaast worden de werkzaamheden overdag uitgevoerd, zodat verstoring van nachttactieve dieren door kunstlicht achterwege blijft. Op deze manier worden negatieve effecten op de aanwezige dieren zoveel mogelijk voorkomen. Ook bij de inrichting van de parkeerplaats wordt rekening gehouden met de natuurwaarden van het omringende gebied om negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken.

1.4 Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek in het kader van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Met inachtneming van het broedseizoen van vogels is een ontheffing van de Wnb voor soorten of een vergunning op grond van de Wnb voor gebieden op voorhand niet nodig voor de beoogde activiteiten. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Omgevingsverordening provincie Groningen.

Op voorhand kan in redelijkheid worden gesteld dat natuurwet en -regelgeving de uitvoerbaarheid van het ruimtelijke plan niet in de weg staat.

Om het verlies van gronden met de bestemming 'Natuur' bij uitbreiding van de parkeerplaats te compenseren, wordt de bestemming van de aangrenzende gronden met een maatschappelijke bestemming omgezet in een natuurbestemming.

Onderbouwing wijziging begrenzing 'Grootschalig open gebied'

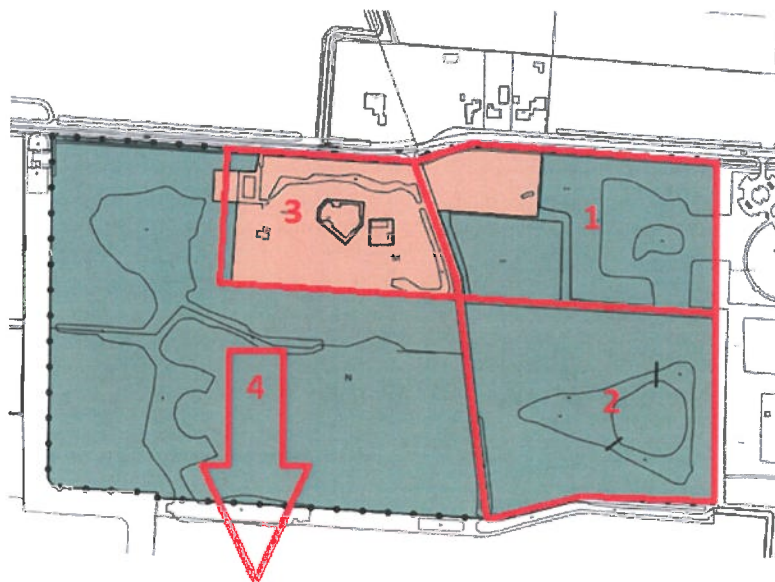
- kaart 7 Landschap

De Heemtuin en het Natuurpark 'Tussen de Venen' liggen gedeeltelijk binnen de aanduiding 'Grootschalig open gebied'. Deze aanduiding is echter niet in overeenstemming met de feitelijke situatie binnen de Heemtuin en het Natuurpark 'Tussen de Venen'.

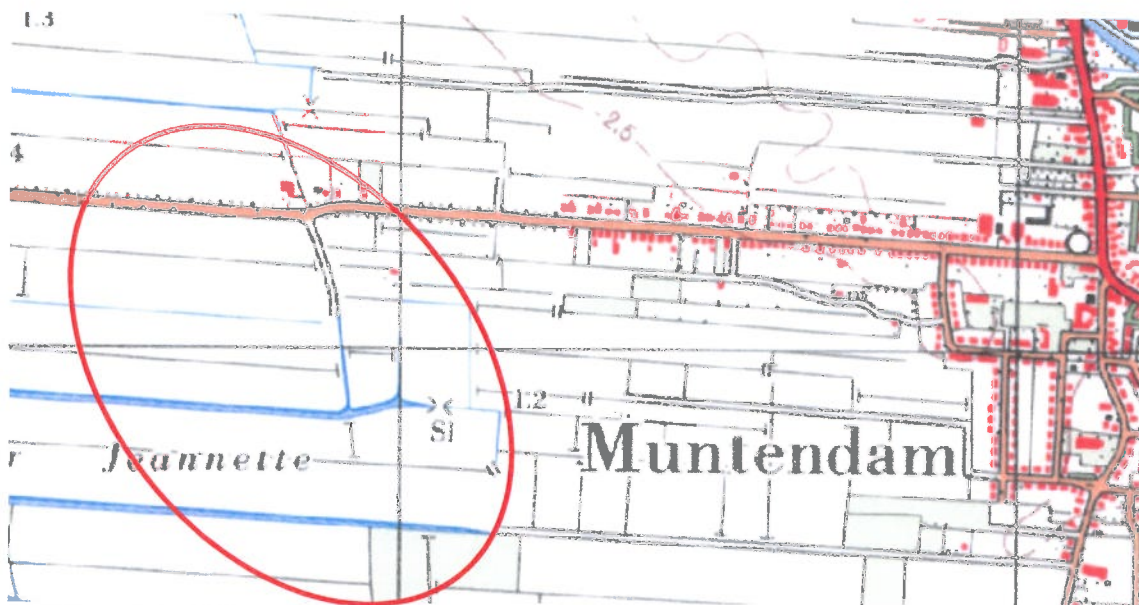
De gemeente Menterwolde verzoekt Gedeputeerde Staten gebruik te maken van de in artikel 2.62 van de Omgevingsverordening opgenomen wijzigingsbevoegdheid, om kaart 7 Landschap te wijzigen teneinde deze kaart in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie.

De Heemtuin en het natuurpark 'Tussen de Venen' beslaan een omvang van ongeveer vijftig hectare en kunnen worden ingedeeld in vier gebieden:

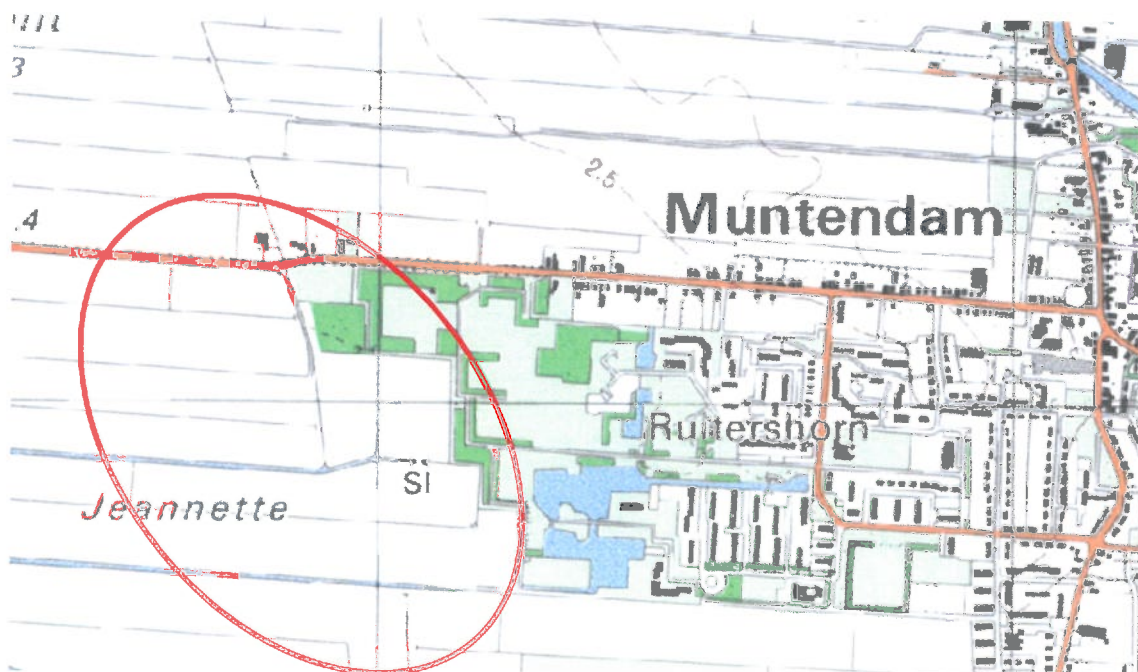
1. de oude Heemtuin;
2. het natuurontwikkelingsgebied;
3. het bezoekerscentrum met natuurtuin;
4. het natuurpark 'Tussen de Venen'.

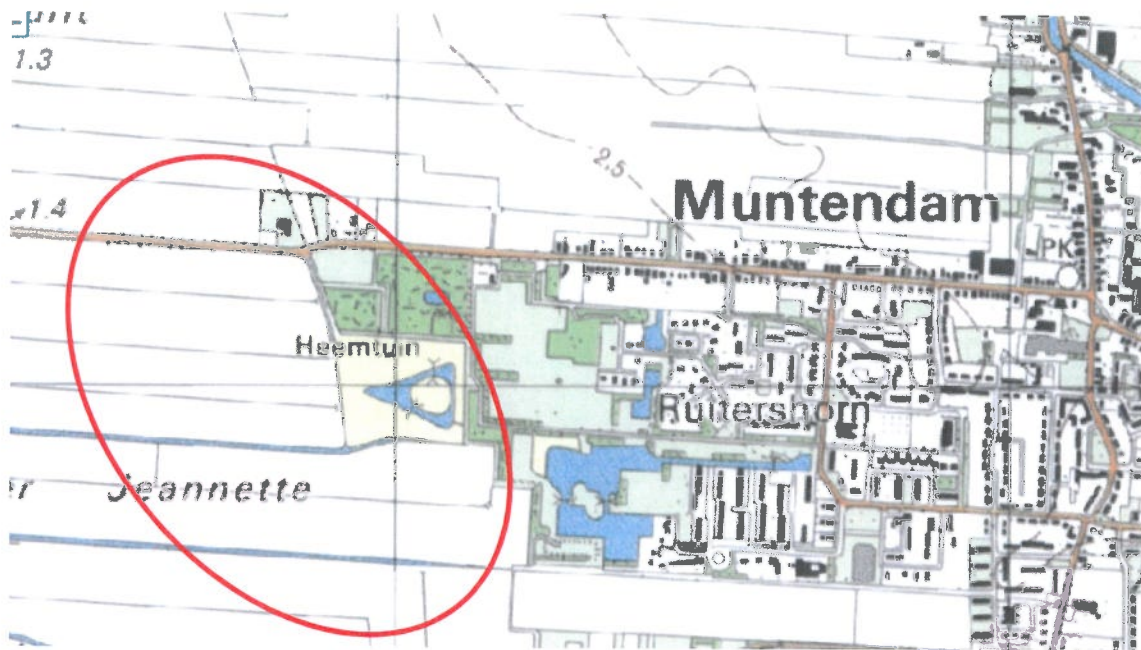
De aanleg van de Heemtuin ging van start in 1982. Er werd een kunstmatig landschap met wilde bloemen en planten aangelegd in een stinzenbos met een boomgaard van hoogstam fruitbomen van oude rassen. Tien jaar later is het natuurontwikkelingsgebied ontstaan door vijvers te graven en reliëf aan te brengen in het voormalige landbouwgebied. Later, midden jaren negentig, werd het bezoekerscentrum gebouwd met daar omheen een natuur/cultuurtuin met een kruidentuin, een kleine beestjestuin en een natuurspeelplaats voor kinderen. In 2005 werd Natuurpark 'Tussen de Venen' aangelegd.

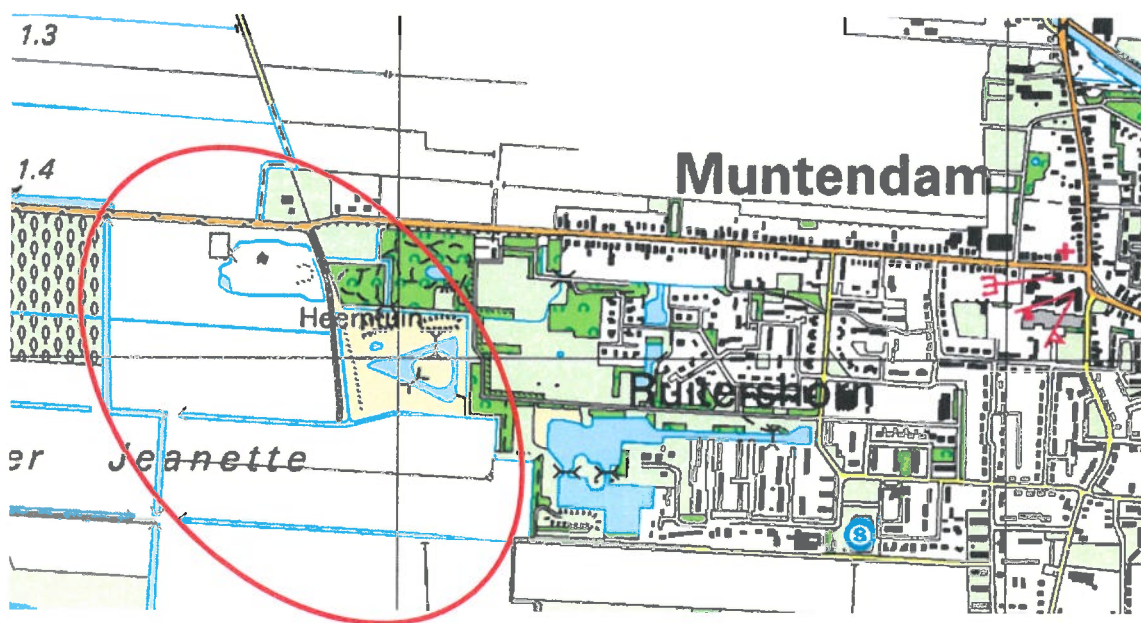
Muntendam in 1980

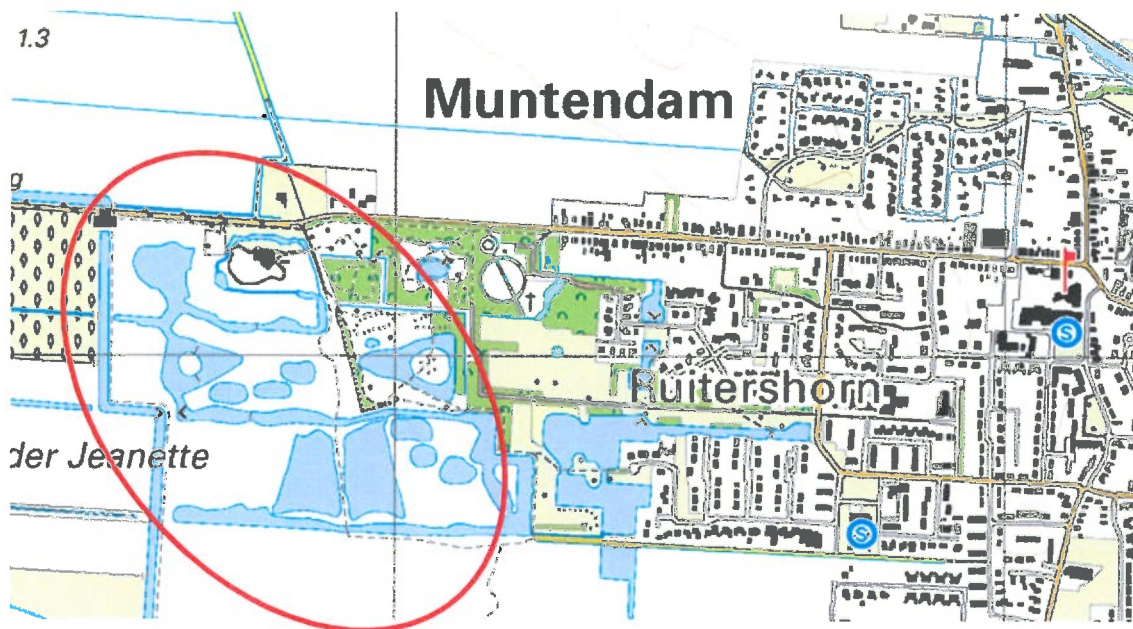
Muntendam in 1982 met de originele Heemtuin

Muntendam in 1991 met het natuurontwikkelingsgebied

Muntendam in 1995 met bezoekerscentrum en de natuurtuin

Muntendam in 2010 met het natuurpark 'Tussen de Venen'

De Heemtuin en het natuurpark kennen verschillende landschappen vanaf de laatste ijstijd tot heden. Het natuurontwikkelingsgebied beslaat een oppervlakte van 3,5 hectare voormalig landbouwgebied dat afgegraven en verschaald is. Er zijn vijvers gegraven en er is reliëf aangebracht. Het gebied heeft zich van een pioniersvegetatie ontwikkeld tot een heide- en berkvegetatie. Planten uit de oude heemtuin zijn overgewaaid, zoals moeraswolfsklauw, zonnedauw en orchideeën. Het natuurpark was eveneens voormalige landbouwgrond en is afgegraven en verschaald. Het is spiegelbeeldig aan het natuurontwikkelingsgebied ingericht met vijvers en reliëf. Een deel van het gebied wordt begraasd met geiten en schapen om het open te houden. Een ander deel wordt ontwikkeld tot prehistorie. Grenzend aan de nog in gebruik zijnde akkerland wordt een gebied van 3 hectare beheerd door Stichting Werkend Trekpaard Groningen: hier worden oude landbouwgewassen op de oude manier gezaaid en geoogst.

Het gebied is volgens kaart 7 van de omgevingsverordening gelegen in (of aan de rand van) het grootschalige open landschap. Het plangebied heeft zich reeds 35 jaar ontwikkeld als natuurgebied waarvan deels de beslotenheid in de vorm van de waardevolle bebossing kenmerkend is. Vanwege deze grote natuurlijke, landschappelijke en maatschappelijke waarde wordt de provincie verzocht het plangebied van kaart 7 (grootschalig open landschap) te verwijderen.